

Kaupunginvaltuusto

Aika 08.06.2026 klo 18:00 -

Paikka Valtuustotalo, valtuustosali (Suokatu 42)

Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2	Pöytäkirjantarkastajat	3
3	Äänestysaluejaon muuttaminen 1.1.2027 alkaen	4
4	Kuopion kaupungin hallintosäännön muuttaminen 1.7.2026 alkaen	8
5	Kuopion kaupungin maapoliittinen ohjelma 2026	12
6	Vuoden 2026 talousarviomuutokset	18
7	Antolainan myöntäminen Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle	23
8	Kukoistava Kuopio- ohjelma - strategian toimeenpano-ohjelma	27
9	Kaupunginvaltuuston kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet	30

Puheenjohtaja Tanja Airaksinen

Julkipano

Esityslista julkaistaan Kuopion kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.kuopio.fi

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Toimitetaan nimenhuuto, todetaan esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut sekä todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

2**Pöytäkirjantarkastajat**

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavan viikon maanantaina (pyhäpäivän sattuessa seuraavana arkipäivänä). Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kaupunginvaltuuston pöytäkirjan.

Päätös

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	4
Kaupunginhallitus	§ 143	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

3 Äänestysaluejaon muuttaminen 1.1.2027 alkaen

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
3094/00.00.00/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto:

- a. hyväksyy liitteissä " Kuopion kaupungin äänestysaluejako 1.1.2027 alkaen" ja "Äänestysaluejaon kartat" muutokset Kuopion kaupungin äänestysaluejakoon 1.1.2027 alkaen;
- b. määrää vaalilain 8 §:n 1 momentin perusteella, että ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen nro 1 (keskusta).

Päätös

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Liitteet 3094/2026 liite: Kuopion kaupungin äänestysaluejako 1.1.2027 alkaen
3094/2026 liite: Äänestysaluejaon kartat
Vaikutusten ennakoarviointi Äänestysaluemuutokset 1.1.2027 alkaen
3094/2026 Oheisaineisto: Äänestysalueet 1.1.2027 muutosehdotus, tausta-aineistoa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 143

Valmistelijat / lisätiedot:
hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 143

25.05.2026
08.06.2026

hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060
kaupunkisuunnittelija Pasi Ronkainen, puh. 044 718 5427
kaupunginlakimies Vesa Toivanen, puh. 044 718 2041
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto:

- a. hyväksyy liitteissä " Kuopion kaupungin äänestysaluejako 1.1.2027 alkaen" ja "Äänestysaluejaon kartat" muutokset Kuopion kaupungin äänestysaluejakoon 1.1.2027 alkaen;
- b. määrää vaalilain 8 §:n 1 momentin perusteella, että ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen nro 1 (keskusta).

Päätös

Merkitään, että hallintopäällikkö Maikki Rouvinen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin klo 14.05-14.10.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää kaupunginvaltuusto, ja äänestysalueiden äänestyspaikoista päättää kaupunginhallitus.

Vaalilain 8 § 2 momentin mukaan päätös äänestysalueista on tehtävä viimeistään voimaantuloa edeltävän vuoden elokuussa, jotta päätöksen mukainen äänestysaluejako olisi voimassa niissä vaaleissa, jotka toimitetaan seuraavan vuoden alussa tai sen jälkeen. Muutokset äänestysaluejaossa on ilmoitettava Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 31.8.2026, jotta muutokset olisivat voimassa seuraavissa lakisääteisissä vaaleissa.

Äänioikeutetun äänestysalue määräytyy hänen vakituisen asuntonsa rakennuksen äänestysaluetiedon perusteella. Vaalilain 8 § 1 momentin mukaan kaupunginvaltuusto määrää, mihin äänestysalueeseen kuuluvat henkilöt, joita ei ole väestörekisterijärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 143

25.05.2026

08.06.2026

Äänestysaluejaon valmistelussa on huomioitu äänestysalueiden koko ja äänestyspaikkojen sijainti äänestysalueella. Esitetyt muutokset ilmenevät alueellisista kartoista ja koontitaulukosta, jotka ovat liitteenä. Esitetyt muutokset ovat:

1. Äänestysalue 002 Hatsala-Maljapuro: Rajamuutos. Alueelle lisätään matkakeskuksen alueen talot.

2. Äänestysalue 011 Itkonniemi-Männistö-Linnanpelto: Rajamuutos. Alueesta rajataan pois matkakeskuksen alueen talot.

1.-2. Muutosalueen talot kuuluvat luontevammin äänestysalueeseen 002 ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikka on lähempänä.

3. Äänestysalue 021 Lehtoniemi: Poistuu, jaetaan kahdeksi alueeksi itä-länsi-suunnassa Keilan kanavaa, Lehtoniementietä, Saaristokatua ja Jyrkäntietä noudatellen.

4. Äänestysalue 021 Lehtoniemi länsi: Uusi äänestysalue. Jaetaan Lehtoniemi kahteen alueeseen itä-länsi-suunnassa Keilan kanavaa, Lehtoniementietä, Saaristokatua ja Jyrkäntietä noudatellen.

5. Äänestysalue 039 Lehtoniemi itä: Uusi äänestysalue. Jaetaan Lehtoniemi kahteen alueeseen itä-länsi-suunnassa Keilan kanavaa, Lehtoniementietä, Saaristokatua ja Jyrkäntietä noudatellen.

3.-5. alueen äänestysikäisten määrän kasvamisen sekä alueen korkean vaalipäivän äänestämisprosentin myötä on tullut tarve jakaa äänestysalue kahteen.

6. Äänestysalue 033 Maaninka: Rajamuutos. Yhdistetään Maaninka I ja Maaninka II uudeksi äänestysalueeksi Maaninka.

7. Äänestysalue 033 Maaninka I: Poistuu. Yhdistetään Maaninka I ja Maaninka II uudeksi äänestysalueeksi Maaninka.

8. Äänestysalue 034 Maaninka II: Poistuu. Yhdistetään Maaninka I ja Maaninka II uudeksi äänestysalueeksi Maaninka.

6.-8. Maaninka II äänestysalueen vaalipaikkana on toiminut Pulkonkosken koulu, jonka toiminta lakkaa lukuvuoden 2027-2027 alusta. Vaalilain mukaan jokaisella äänestysalueella on kaupunginhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu

Kuopion kaupunki

Kokouskutsu

5/2026

7

Kaupunginhallitus

§ 143

25.05.2026

Kaupunginvaltuusto

08.06.2026

äänestäjille kohtuutonta haittaa. Äänestysalueella ei ole osoittaa muuta vaalilain mukaista varsinaisen vaalipäivän paikkaa poistettavaksi esitetyltä äänestysalueelta.

Toimivallan peruste

Vaalilaki 8 §, Kuopin kaupungin hallintosääntö 2 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	8
Kaupunginhallitus	§ 144	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

4 Kuopion kaupungin hallintosäännön muuttaminen 1.7.2026 alkaen

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
9864/00.01.01/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto:

- a. päättää, että Kuopion kaupungin hallintosääntöä muutetaan 1.7.2026 lukien liitteessä mainituin tavoin.
- b. valtuuttaa hallinnon tekemään hallintosääntöön teknisluonteiset korjaukset.

Päätös

Liitteet Kuopion kaupungin hallintosääntö 1.7.2026, esitetyt muutokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 144

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto:

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 144

25.05.2026
08.06.2026

a. päättää, että Kuopion kaupungin hallintosääntöä muutetaan 1.7.2026 lukien liitteessä mainituin tavoin.

b. valtuuttaa hallinnon tekemään hallintosääntöön teknisluonteiset korjaukset.

Päätös

Merkitään, että hallintopäällikkö Maikki Rouvinen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin klo 14.10-14.12 ja hän poistui kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Voimassa oleva hallintosääntö hyväksyttiin osana johtamisjärjestelmämuutosta valtuustossa 15.12.2025. Tämän jälkeen hallintosääntöön on tullut päivitystarpeita toimialoilta sekä pohjautuen Kuntaliiton päivitettyyn hallintosääntömalliin.

Päivityksissä tarkennetaan tai muutetaan nimikkeitä:

16 § Toimialat ja erilliset taseyksiköt

muutetaan alueelliset ympäristönsuojelupalvelut muotoon alueellinen ympäristönsuojelu.

9 § Ympäristö- ja rakennuslautakunta ja 34 § Ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvälit

Termiä ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut ei ole enää hallintosäännössä. Muutetaan kohta muotoon: *ympäristö- ja rakennusvalvonta -vastualueen alueellinen ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja alueellinen rakennusvalvonta palveluprosesseista.*

Kohdassa 27 § kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisuvälit ja 29 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja ratkaisuvälit muutetaan Kuopion Tilapalveluiden osalta talousarvio- ja tilinpäätöskäsittely samanaikaisesti kaupungin toimialojen prosessin kanssa. Tilapalveluiden toiminta on aiemmilla päätöksillä siirretty konsernijaoston alaisuuteen, siirretään myös toiminnan kehittäminen konsernijaoston vastuulle.

Omaisuuksien myymiseen liittyen siirretään valtuustolta hallitukselle toimivaltaa päättää osakkeiden myymiseen liittyen (27 §) niin, että hallitus päättää irtaimen omaisuuden ostamisesta ja myymisestä lukuun ottamatta tytäryhteisöjen osakkeita, joista päättää kaupunginvaltuusto. Tytäryhteisönä olevien kiinteistöyhtiöiden osakkeista päättää kuitenkin kaupunginhallitus.

30 § Lautakunnan ja jaostojen toimivallasta siirretään elinvoimatoimialan toimintasäännöstä kohta "Ympäristö- ja rakennuslautakunta, Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Savo-Pielisen jätelautakunta sekä työllisyysaluelautakunta hyväksyvät käyttösuunnitelman omalta osaltaan."

34 § Ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvallat kohdassa ollutta päällekkäisyyttä 30 § Lautakunnan ja jaostojen yleistehtävät kohdan kanssa poistetaan. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan tehtäviin (35 §) lisätään maininta toimimisesta alueellisen vastuumuseon ylläpitäjänä. Sivistyslautakunnan tehtävistä (36 §) poistetaan kansalaisopiston neuvottelukunnan jäsenten nimeäminen. Neuvottelukunta on lakkautettu.

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa (44-48 §:t) on päivitetty Kuntaliiton malliohjesäännön mukaiseen muotoon. Samalla on lisätty toimivaltaa tehdä normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiseen toimivaltaansa kuuluvat päätökset kaupunginjohtajan lisäksi toimialajohtajille sekä strategia- ja viestintä vastualueen johtajalle.

Tehdään teknisiä korjauksia kohtaan 20 § Toimialajohtajat lisäämällä ns. viranomaislautakuntien listaan työllisyysaluelautakunta sekä korjaamalla termejä kuten lakien nimiä ajantasaisiksi (48 §).

Hallintosäännössä on jaostolle annettu sama toimivalta kuin lautakunnalle (30 §). Tämän mukaisesti tehdään tarvittavat jaoston toimivallan merkinnät myös osioihin "toimivalta henkilöstöasioissa" (50 §, 57 §), "Tiedonhallinta ja asiakirjahallinto" (68 §), sekä "Sisäinen valvonta ja riskienhallinta" (88 §) sekä kokousmenettely (146 §).

Valtuuston toiminnassa täsmennetään repliikki- ja kannatuspuheenvuoron käyttämistä (107 §). Päätöksenteko- ja hallinto menettelyssä määritetään kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaamaan, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla (125 §).

Hallintosääntöön muutetaan tehdyn virkanimikemuutoksen myötä kaupunginlakimies termit muotoon lakiasiainpäällikkö (91 §, 150-151 §).

Toimivallan peruste

Kuntalaki (410/2015) § 14, Kuopion kaupungin hallintosääntö § 2

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	11
Kaupunginhallitus	§ 144	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

5 Kuopion kaupungin maapoliittinen ohjelma 2026

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
215/10.00.00/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Kuopion maapoliittisen ohjelman 2026.

Päätös

Liitteet 215/2026 Maapoliittinen ohjelma 2026
215/2026 Mielenpito Kuopion maapoliittinen ohjelma (ei julkaista internetissä)
215/2026 Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 145

Valmistelijat / lisätiedot:

kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy, puh. 044 718 5505

tonttipäällikkö Jarkko Meriläinen, puh. 044 718 5531

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Kuopion maapoliittisen ohjelman 2026.

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

Päätös

Merkitään, että kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy ja kiinteistöpäällikkö Jarkko Meriläinen olivat läsnä pykälässä esittelemässä asiaa klo 14.13-14.27 ja he poistuivat asian esittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Päätöshistoria

Kaupunkirakennelautakunta 06.05.2026 § 96

Valmistelijat / lisätiedot:

kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy, puh. 044 718 5505

tonttipäällikkö Jarkko Meriläinen, puh. 044 718 5531

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se päättää hyväksyä liitteenä olevan Kuopion maapoliittisen ohjelman 2026.

Päätös

Merkitään, että tonttipäällikkö Jarkko Meriläinen saapui kokoukseen asian käsittelyn alussa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuopion voimassa oleva maapoliittinen ohjelma on hyväksytty kaupungin valtuustossa 14.12.2015. Ohjelman päivitystyö käynnistettiin keväällä 2025 ja se on valmisteltu laajassa viranhaltijatyössä yhteistyössä kaupunkisuunnittelupalveluiden, yrityspalveluiden sekä alueellisen ympäristönsuojelun kanssa. Ohjelmaluonnosta ja keskeisiä muutosehdotuksia on käyty läpi ennakkoon myös luottamushenkilöiden kanssa. Ohjelmaluonnos on ollut myös julkisesti nähtävillä ja siihen on saatu mielipiteitä.

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

Maapoliittinen ohjelma on osa Kasvava ja elinvoimainen Kuopio -ohjelman toimenpiteitä ja se tukee kaupungin strategiaa 2035. Ohjelma linjaa kaupungin maanhankintaa ja maan luovutusta, maankäyttösopimuksia sekä metsä- ja vesialueiden hallintaa. Ohjelman päivittäminen on ollut tarpeen toimintaympäristön merkittävien muutosten vuoksi. Näitä ovat mm. Kuopion liittyminen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimusmenettelyyn, kaupungin strategian ja maankäytön suunnitelmien päivittyminen sekä maapolitiikkaan vaikuttavat lainsäädäntömuutokset (mm. alueidenkäyttölainsäädäntö ja lunastuslain korvausperusteet).

Ohjelmaluonnoksesta saadut mielipiteet

Maapoliittinen ohjelmaluonnos oli nähtävillä verkossa 12.–26.1.2026 välisen ajan. Nähtävillä oloa jatkettiin asianosaisten pyynnöstä 1.2.2026 saakka. Nähtävillä olon aikana luonnokseen annettiin 21 mielipidettä. Annetut lausunnot on jaettu neljään kategoriaan seuraavan väliotsikoinnin mukaisesti.

Luontoarvot

Luontoarvoja koskevissa mielipiteissä korostuu huoli luonnon monimuotoisuuden, yhtenäisten metsäalueiden ja lähiluonnon säilymisestä. Useissa kannanotoissa vastustetaan rakentamisen ja erityisesti yritysalueiden laajentamista metsäalueille, kuten Pienen Neulamäen alueelle, ja esitetään rakentamisen ohjaamista ensisijaisesti jo rakennettuihin ja vajaakäyttöisiin alueisiin. Palautteissa vaaditaan LUMO-ohjelman ja Viksu Kuopio -ohjelman tavoitteiden sitovampaa huomioon ottamista maapolitiikassa, luonnon ydinalueiden turvaamista sekä ekologisen kompensaaation selkeää ja täysimääräistä käyttöönottoa. Lisäksi lähivihreän, virkistysalueiden ja vesistöjen hyvinvointivaikutusten esiin nostamista pidetään tärkeänä.

Vastauksena mielipiteisiin todetaan, että maapoliittisessa ohjelmassa olevista keinosta parhaiten luontoarvojen säilymistä ja luonnon monimuotoisuutta tuetaan maanhankinnan keinoin. Maata hankittaessa alueisiin sisältyy myös arvokkaita luontokohteita, joiden tulevasta käytöstä päätetään maankäytön suunnitelmien mukaisesti.

Maaseututonttien luovutus

Maaseututontteja koskevissa mielipiteissä pidetään maaseutualueiden ja -taajamien kehittämistä nykyistä merkittävämpänä kaupungin elinvoiman kannalta. Palautteissa esitetään, että tonttitarjonta ei vastaa kysyntää maaseudulla, erityisesti lapsiperheiden ja pk-yrittäjien tarpeisiin. Kannanotoissa toivotaan joustavampaa suhtautumista maan hankintaan ja

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

kaavoitukseen. Lisäksi korostetaan kyläalueiden tasapuolista kohtelua, olemassa olevien osayleiskaavojen tukemista sekä tonttien koon ja laadun parantamista.

Vastauksena todetaan, että tonttitarjonnan parantaminen ja monipuolisuuden lisääminen vaatii aina maankäytön suunnitelmien päivittämistä. Tälle työlle on asetettu selkeitä tavoitteita kaupungin strategiassa. Tonttien kokoja voidaan tarkastella tietyissä rajoissa ilman kaavamuutoksiakin. Maaseututaajamien ja kyläalueiden kehitystä mahdollistetaan parhaiten maanhankinnan, kaavoituksen ja luvituksen kautta. Maanhankinnan lisäämisestä on kirjauksia myös uudessa ohjelmassa.

Yritystonttien luovutus

Yritystontteihin liittyvä palaute keskittyy erityisesti ennakoitavuuteen, läpinäkyvyyteen ja investointiympäristön parantamiseen. Useat mielipiteet tuovat esiin, että yritystonttien pääasiallinen vuokraaminen koetaan investointeja rajoittavaksi, ja tontin ostamisen tai lunastusmahdollisuuden tulisi olla aidosti saatavilla. Palautteissa vaaditaan luovutuskriteeristön selkeyttä, hintatietojen avoimuutta sekä tonttien tuotteistamista. Lisäksi esitetään, että yritysalueiden määrällisiä tavoitteita ja raakamaareservä tulee tarkastella uudelleen suhteessa tuleviin investointitarpeisiin ja elinkeinoelämän kasvuun.

Vastauksena todetaan, että yritystonttien luovutusta edistetään ehdotuksessa tonttien myyntiehtoihin tehtävillä kirjausmuutoksilla. Näistä kerrotaan myöhemmänä tässä esitystekstissä. Yritystonttien hinnoittelua ja luovutusehtojen selkeyttämistä voidaan parantaa tämän ohjelmatyön ulkopuolisilla toimenpiteillä.

Muut mielipiteet

Muut-kategoriaan kuuluvissa mielipiteissä käsitellään monipuolisesti kaavoituksen ja maapolitiikan toimivuutta. Esiin nousevat kaavoituksen hitaus, tonttien ja yritysalueiden liian pienet koot sekä liikenne-, logistiikka- ja infrastruktuuritarpeiden puutteellinen huomiointi. Lisäksi palautteissa kommentoidaan tonttien hinnoittelun ja vuokraperusteiden läpinäkyvyyttä, vuokrasopimusten uusimiseen liittyvää kohtuullistamista, maankäyttösopimusprosentteja sekä hallinnollisen joustavuuden tarvetta. Osa mielipiteistä koskee myös yhteistyötä yksityisen sektorin ja markkina-ammattilaisten kanssa.

Vastauksena todetaan, että tonttien laatuun ja kokoon vaikutetaan eniten maankäytön suunnitelmien kautta. Yritystontteihin liittyviä palautteita on kommentoitu edellisessä osiossa. Maankäyttösopimusmenettelyä on tarkasteltu monelta kannalta ohjelman laatimisvaiheessa. Esitettäviä muutoksia käydään läpi seuraavassa osiossa.

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

Keskeisimmät muutokset aiempaan ohjelmaan verrattuna

Maapolitiikan keskeiset peruslinjaukset säilyvät ennallaan. Keskeisellä kaupunkialueella lähtökohtana on edelleen vahva kaupungin maanomistus ja alueiden hankkiminen kaupungin omistukseen ensisijaisesti vapaaehtoisin maakaupoin ja maanvaihdoin ennen kaavoitusta. Ohjelmaa on kuitenkin täydennetty ja tarkennettu seuraavien teemojen osalta:

Maanhankinta

Maanhankinnan keinot säilyvät pääosin ennallaan. Kaupunki hankkii maata kaupungin kasvusuunnilta perustuen ensisijaisesti voimassa oleviin maankäytön suunnitelmiin. Maanhankinnassa huomioidaan viheryhteyksien ja -alueiden jatkuvuuden turvaaminen ja luontopohjaisen hulevesien hallinnan edellyttämät alueet voimassa oleviin maankäytön suunnitelmiin perustuen. Maaseututaajamissa ja kyläalueilla maanhankinnat tukevat taajamien palvelurakennetta, Tahkon ympäristössä tonttituotantoa ja luontomatkailua. Haja-asutusalueilla maanhankintaa kohdistetaan ensisijaisesti vaihtomaavarannon kasvattamiseen.

Maankäyttösopimukset asemakaavattomilla alueilla

Keskeisen kaupunkialueen laajenemisalueilla asemakaavattomia alueita koskevia maankäyttösopimuksia ei pääsääntöisesti edelleenkään tehdä. Sopimuksia voidaan käyttää kaavoitettavan alueen kannalta vähämerkityksisten alueiden kohdalla, ja täydennysrakentamista edistävissä hankkeissa, joissa maan hankintaa kaupungille ei ole katsottu välttämättömäksi. Maankäyttösopimusta voidaan käyttää myös strategisesti merkittävissä hankkeissa, jotka ovat irrallaan nykyisestä kaupunkirakenteesta. Tällaisia ovat esimerkiksi vihreää siirtymää tukevat elinkeinopoliittiset hankkeet.

Maankäyttösopimukset kaavamuutoksissa ja täydennysrakentamisen edistäminen

Asemakaavan muutosalueilla maanomistajilta peritään korvaus asemakaavamuutoksista aiheutuvista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Korvausta ei peritä, jos arvonnousu on vähäinen. Pääsääntöinen korvaustaso on edelleen 30 % arvonnoususta. Asuinkortteleiden täydennysrakentamista edistetään 25 %:n korvaustasolla, jos pääosa olevasta rakennuskannasta säilytetään. Rakennussuojelua sekä hissi- ja ullakkorakentamista tuetaan jättämällä maankäyttökorvaus kokonaan perimättä.

Kaupunkirakennelautakunta	§ 96	06.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 145	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

Maanluovutus

Maanvuokraus säilyy ensisijaisena luovutusmuotona vakaan ja suhdanteista riippumattoman vuokratuoton turvaamiseksi. Rakentamattomat yritystontit luovutetaan pääsääntöisesti vuokraamalla. Aikaisemmasta käytännöstä poiketen yritystontin myynti on mahdollista rakentamisveloitteen täyttymisen jälkeen, mikä on merkittävä muutos nykyiseen maapoliittiseen ohjelmaan. Tietyt strategisesti tai huoltovarmuuden kannalta tärkeät alueet on rajattu yritystonttien myynnin ulkopuolelle. Asiakaspalautteessa toivottua tonttien varaus- ja hinnoitteluprosessin kehittämistä tehdään erillään maapoliittisesta ohjelmasta.

Metsä- ja vesialueet

Metsä- ja vesialueiden hoito perustuu strategiseen metsäsuunnitelmaan sekä Viksu Kuopio- ja LUMO-ohjelmiin. Kaupungin metsistä ja soista suojellaan vähintään 10 % vuoteen 2035 mennessä. Maanhankintoja ei lähtökohtaisesti kohdisteta pelkästään suojeluarvoja sisältäviin alueisiin. Maata voidaan hankkia myös kompensaatiotarkoituksiin, jos ekologinen kompensatio päätetään ottaa käyttöön.

Muista muutoksista mainittakoon asuintonttien vuokrahuojennuksen laajentaminen sopimuksia uusittaessa. Nykyisten maapoliittisten linjausten mukaisesti asuintontin vuokrasta annetaan 30 prosentin alennus neljäksi vuodeksi, mikäli vuokra nousee vähintään kaksinkertaiseksi, mutta enintään nelinkertaiseksi. Ohjelmaluonnoksessa esitetään, että jatkossa alennus annetaan kaikille, joilla vuokra nousee enintään nelinkertaiseksi. Uutta alennusperustetta esitetään sovellettavaksi 1.1.2028 alkaviin sopimuksiin, koska vuonna 2027 päättyivistä sopimuksista suurin osa on jo jatkettu.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 14 §.

Vaikutusten arviointi

Maapoliittisessa ohjelmassa esitetään, että kaupunki jatkaa vahvana maanomistajana uusilla kaava-alueilla myös tulevaisuudessa. Tämä mahdollistaa parhaiten maankäytön suunnittelun kaupungin strategiaa ja eri käyttötarkoituksia vastaavalla tavalla. Tarkempi vaikutusten arviointi on liitteenä.

Kaupunginhallitus § 147
Kaupunginvaltuusto

25.05.2026
08.06.2026

6

Vuoden 2026 talousarviomuutokset

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
4034/02.02.00/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteessä esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2026 toimielinten toimintakatteeseen sekä kaupungin talousarvion tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosaan.

Muutosten kokonaisvaikutukset näkyvät liitteen tulos- ja rahoituslaskelmassa.

Päätös

Liitteet Talousarviomuutosesitykset 2026 kevät

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 147

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153

taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteessä esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2026 toimielinten toimintakatteeseen sekä kaupungin talousarvion tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosaan.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 147

25.05.2026
08.06.2026

Muutosten kokonaisvaikutukset näkyvät liitteen tulos- ja rahoituslaskelmassa.

Päätös

Merkitään, että talousjohtaja Marja-Leena Martikainen ja taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin klo 14.36-14.38 ja he poistuivat kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kaupungin vuoden 2026 talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti käyttötalousosassa sitova on toimielinten toimintakate. Jos toimintakatteen arvioidaan ylittyvän talousarvioon merkitystä, on muutos tuotava valtuuston käsiteltäväksi. Investoinneissa sitovia ovat hankkeiden tai hankeryhmien investointimenot ja –tulot bruttomääräisinä. Lisämäärärahatarpeet arvioidaan sitovuustasojen mukaisesti ja määrärahamuutokset talousarvioon tehdään talousarviovuoden aikana.

Lisämäärärahaesitykset on käsitelty sivistyslautakunnassa 21.4.2026, § 48, kaupunkirakennelautakunnassa 6.5.2026, § 91 ja konsernijaostossa 13.5.2026, § 60.

Vuoden 2026 alkuperäinen talousarvio on -2,5 milj. euroa alijäämäinen.

Muutokset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen talousarvioon

Palveluverkko

Sivistyslautakunnan alaisten palveluiden vuoden 2026 alkuperäinen talousarvio sisälsi varhaiskasvatuksen osalta 880 000 euroa ja perusopetuksen osalta 564 000 euroa säästöjä palveluverkkoon.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.2.2025 kokouksessa (4§) varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman. Palveluverkkopäätöksen mukaisesti Muuruveden päiväkotijää palveluverkkoon ja Leväsen päiväkodin lakkautus ei ehdi vuodelle 2026, perusopetuksessa Pitkälahden ja Syväniemen yksiköt lakkautetaan, mutta lakkautuminen siirtyy myöhemmäksi. Koska alkuperäiseen talousarvioon asetetut tavoitteet eivät toteudu, sivistyslautakunta esittää varhaiskasvatukseen 356 000 euron ja perusopetukseen 564 000 euron lisämäärärahaa.

Kotikuntakorvaukset

Opetuksen järjestäjä on oikeutettu oppilaan kotikunnalta tulevaan kotikuntakorvaukseen, kun koulua käydään muun kuin oman kotikunnan esi- tai perusopetuksessa. Myös vailla Suomessa olevaa kotikuntaa olevien (esim. tilapäisesti maassa olevien ulkomaalaisten) kustannukset korvataan kotikuntakorvausjärjestelmän kautta. Tällöin korvaukset maksaa valtio. Kotikuntakorvausjärjestelmä on olemassa siksi, että oppilaan kotikunta saa koululaisesta tulevan valtionosuuden. Monista eri syistä koulua voi käydä muuallakin kuin kotikunnassa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 147

25.05.2026

08.06.2026

Kotikuntakorvausjärjestelmä vähentää tarvetta kuntien keskinäiseen sopimiseen ja laskuttamiseen. Kotikuntakorvaus määräytyy oppilaan iän mukaan.

Kotikuntakorvaustuotoissa vuoden 2026 yksikköhinta nousi 6 %, mutta lapsimäärä pieneni 15 %, mikä aiheutti 145 000 euroa pienemmän tulokertymän. Kotikuntakorvauksien menoissa suurin kasvutekijä oli yksikköhinnan 6 %:n korotus. Menopuolella lapsimäärä kasvoi 3,5 % niin että 6- vuotiaiden osuus kasvoi 38 %, 7-12 vuotiaiden määrä pieneni -5,5 % ja 13-15 vuotiaiden osuus kasvoi 13,6 %. 13-15 vuotiaiden yksikköhinta on korkein. Yksityiskoulujen oppilasmäärä kasvoi 4,8 % ja sijoitettujen lasten osuus 2,1 %.

Koska lopulliset päätökset kotikuntakorvauksen määrästä saadaan vasta talousarvion hyväksymisen jälkeen, esittää sivistyslautakunta perusopetukseen tuloarvion pienentämistä 145 000 eurolla ja menomäärärahojen kasvattamista 646 000 eurolla vuoden 2026 päätösten mukaisesti.

Sote-rakennusten siirto tytäryhtiöön

Kuopion kaupunginvaltuusto päätti 20.10.2025 § 76 perustaa osakeyhtiön, jonka toimialana on kiinteistöjen vuokraus ja hallinta. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti, että hyvinvointialueelle vuokratut ja vuokrattavat sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevat rakennukset siirretään yhtiöön. Kaupunginvaltuusto valtuutti päätöksessään kaupunginhallituksen päättämään yhtiöittämisen toteuttamistavasta ja tekemään muut tarvittavat täydentävät päätökset yhtiöittämistä koskien. Yhtiöittämisvelvoite perustuu lainsäädäntöön.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien rakennusten yhtiöittämistä varten Kuopion kaupunki perusti Kuopion Sotekiinteistöt Oy -nimisen yhtiön. Kuopion kaupunginhallitus päätti 15.12.2025 § 396 luovuttaa apporttiomaisuuden luovutus kirjassa yksilöidyt rakennukset Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle ja merkitä vastikkeeksi 100 kappaletta Kuopion Sotekiinteistöt Oy:n uusia osakkeita. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että Kuopion kaupunki myy kauppakirjassa yksilöidyt rakennukset Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle yhteensä 9,9 milj. euron kauppahinnalla, joka jää kokonaan velaksi.

Apporttiomaisuuden luovutus, osakkeiden merkitseminen ja kiinteistöjen myynti eivät sisältyneet Kuopion kaupungin vuoden 2026 talousarvioon. Lisäksi vuoden 2026 talousarvioon oli Kuopion Tilapalvelut taseyksikön osalta alustavasti arvioitu, että kiinteistöjä olisi siirtynyt Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle 20 kappaletta. Lopullisten selvitysten pohjalta kaupunginhallitus päätti, että osa kohteista jäi kuitenkin Kuopion Tilapalvelut taseyksikön taseeseen.

Yhtiöittäminen ja sen lopullinen toteutus aiheuttavat tarpeen talousarviomuutoksille. Muutoksia aiheutuu Kuopion Tilapalveluiden toimintatuloihin, toimintamenoihin, suunnitelman mukaisiin poistoihin ja satunnaisiin eriin. Luovutettujen/myytyjen kiinteistöjen tasearvot vaikuttavat puolestaan Kuopion Tilapalveluiden investointituloihin.

Lisäksi Kuopion Sotekiinteistöt Oy:n osakkeiden merkitseminen vaikuttaa ydinkaupungin investointimenoihin ja yhtiölle annettu velka antolainasaamisten lisäyksiin, mitkä näkyvät rahoitusosan talousarviomuutoksina.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 147

25.05.2026
08.06.2026

Muut muutokset Kuopion Tilapalveluiden tuloslaskelmaan

Paloasemien suunniteltu myynti vaikuttaa arvioihin Kuopion Tilapalveluiden vuoden 2026 toimintatuloista, toimintamenoista ja suunnitelman mukaisista poistoista. Ensimmäiseen osavuositarkastukseen sisältyneen ennusteen pohjalta on voitu täsmentää myös joitakin muita määrärahatarpeita, mm. lämmitykseen varattua määrärahaa voidaan pienentää.

Sote-rakennusten siirto tytäryhtiöön ja muut edellä kuvatut muutokset vaikuttavat merkittävästi Kuopion Tilapalveluiden tuloslaskelmaan ja sen tilikauden ylijäämän arvioidaan vuonna 2026 olevan yli 14 milj. euroa. Koska Kuopion Tilapalvelut on kirjanpidollinen taseyksikkö, jonka tavoitteena on nollatulos, esitetään vuoden 2026 peruspääoman korkotuoton tuottotavoitteeksi 31,355 milj. euroa. Tuottotavoite sisältää kertaluonteisesti 14,055 milj. euron korotuksen.

Tuloslaskelmaosan muutokset

Kaupungin verotuloennuste on heikentynyt. Matalasuhdanne ja työllisyyskehitys alentavat kunnallisveron kertymää. Vuosi 2026 tulee kuntien kiinteistöveron osalta olemaan historiallisen heikko. Vähäinen uudisrakentaminen ja jälleenhankinta-arvojen heikko kehitys pääasiallisina syinä heikkoon kehitykseen. Tämä lisäksi alkuvuodelle kiinteistöveroon on kohdistunut merkittävä määrä aikaisempiin verovuosiin kohdistuneita vero-oikaisuja. Nämä heikentävät omalta osaltaan kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä. Ainoa poikkeus verotuloennusteissa on yhteisövero, joka tulee kasvamaan sen vuoksi, että yhtiöt ovat maksaneet alkuvuodesta lisäennakoita vuoden 2025 verotusta varten. Huomattava kasvu verrattuna viime vuoden vastaavaan tilanteeseen nostaa kertymää. Kokonaisuutena kuitenkin verotulojen ennakoitua olevan 4,4 milj. euroa talousarvioon merkittyä pienemmät ja tuloarviota esitetään pienennettäväksi 313,6 milj. euroon.

Valtionosuuspäätökset osoittivat jo heti vuoden alussa, että tulot tulevat olemaan paremmat kuin talousarvioon merkitty. Valtionosuuspäätökset on käsitelty kaupunginhallituksessa 16.3.2026, § 75. Valtionosuuksien tuloarviota esitetään nostettavaksi 2,545 milj. eurolla.

Investointiosan muutokset

Valtuustoon nähden yhdyskuntarakentamisen investointien sitovia tasoja ovat elinkeinoalueet, uudet alueet, uudet väyläinvestoinnit, katu- ja tieverkon sekä siltojen saneeraus, yleisten alueiden saneeraus, liikuntapaikat ja muut investoinnit. Muutokset sitoviin tasoihin on esitetty liitteessä. Puijon alueen liikuntapaikkarakentamiseen kohdennetaan 50 000 euron määrärahalisäys sekä uutena kohteena Neulamäessä olevan urheilukentän kunnostamiseen 50 000 euron määräraha muita yhdyskuntarakentamisen hankkeita pienentämällä.

Merkittävin muutos kohdentuu uusiin alueisiin. Vanhan varikon alueelle on ollut suunnitteilla kulkuväylä ja hissi Luolalle siirtymistä varten. Hankkeelle haettiin EAKR-avustuspäätöstä, mutta hankerahoitusta ei saatu. Toteutusta viedään eteenpäin siten, että hissien suunnittelu tehdään tämän vuoden aikana. Kaupunkirakennelautakunta esittää, että hankkeen menot 0,65 milj. euroa ja hankkeeseen liittyvä rahoitusosuus 0,6 milj. euroa poistetaan investointiohjelmasta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 147

25.05.2026
08.06.2026

Konsernijaoston alaisen toiminnan investointeihin esitetään sote-rakennuksiin liittyvien luovutusten/myyntien ja tytäryhtiön osakkeiden merkitsemisen sekä paloasemiin liittyvien myyntien lisäksi seuraavia muutoksia:

Pirtin koulun kokonaiskustannuksen arvioidaan jäävän 27,0 milj. euroon. Koulun rakentamiseen kuluvalle vuodelle varattua määrärahaa esitetään pienennettäväksi 2,0 milj. euroa, 8,880 milj. euroon.

Lisäksi hallinto ja tietohallinto ovat tarkentaneet valtuustosalin kokoustekniikan uudistamisen kohdistuvia investointimenoja, kun suunnitelmat ja kustannusarviot ovat täsmentyneet. Kaupunginhallituksen alaisiin investointimenoihin esitetään 20 000 euron lisäystä tietokoneohjelmistoihin sekä 40 000 euron lisäystä koneisiin ja kalustoon.

Koko kaupungin investointinetto tässä esitettävien talousarviomuutosten jälkeen vuodelle 2026 on 51,8 milj. euroa, joka on 16,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Keskeiset muutokset ovat sote-kiinteistöyhtiön omaisuus- ja rahoitusjärjestelyjen tuomia kirjanpidollisia eriä.

Toimivallan peruste

Hallintosäntö 71 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyse on asiakokonaisuudesta mistä on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty. (KH 21.10.2024 § 293).

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	23
Kaupunginhallitus	§ 148	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

7 Antolainan myöntäminen Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
3635/02.05.03/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

- a. myöntää Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle esitetyn mukaisen, pääomaltaan 9.900.000,00 euron lainan ja
- b. hyväksyy, että laina myönnetään liitteen mukaisen velkakirjan ehdoin, johon talous- ja omistajaohjaus voi tehdä tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia, ja
- c. valtuuttaa talousjohtajan kaupungin puolesta allekirjoittamaan velkakirjan.

Päätös

Liitteet 3635/2026 Velkakirja, Kuopion Sotekiinteistöt Oy
Arviokirjat vakuudeksi esitettävistä kohteista, Retta Management

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 148

Valmistelijat / lisätiedot:
talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153
konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 148

25.05.2026
08.06.2026

- a. Esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto myöntää Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle esitetyn mukaisen, pääomaltaan 9.900.000,00 euron lainan edellyttäen, että kaupunginvaltuusto on talousarviomuutoksista päättäessään varannut määrärahan kyseiselle lainalle ja
- b. hyväksyy, että laina myönnetään liitteen mukaisen velkakirjan ehdoin, johon talous- ja omistajaohjaus voi tehdä tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia, ja
- c. valtuuttaa talousjohtajan kaupungin puolesta allekirjoittamaan velkakirjan.

Päätös

Merkitään, että talousjohtaja Marja-Leena Martikainen ja konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin klo 14.38-14.39 ja he poistuivat kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupunki on yhtiöittänyt kaupungin omistamat sosiaali- ja terveystoimen käyttöön vuokratut kiinteistöt kaupungin täysin omistamaan Kuopion Sotekiinteistöt Oy -nimiseen yhtiöön, joka on aloittanut toimintansa 1.1.2026. Kaupunginvaltuusto on päättänyt yhtiön perustamisesta 20.10.2025, § 76 ja kaupunginhallitus omaisuuserien siirtämisestä yhtiöön 15.12.2025, § 396. Yhtiöittäminen toteutettiin siten, että noin 50 % kohteista siirrettiin yhtiöön apportilla ja noin 50 % kaupalla.

Kaupalla yhtiöön siirrettyjen kohteiden kauppahinta oli 9.900.000,00 euroa, joka jäi kokonaan velaksi kaupungin ja Kuopion Sotekiinteistöt Oy:n välillä.

Talous- ja omistajaohjaus on arvioinut lainan vaikutuksia kaupungin talouden näkökulmasta, ottaen huomioon kaupunginvaltuuston hyväksymän rahoitusohjeen, rahoitettavan taloudellisen tilanteen sekä kuntalain ja muiden säännösten vaikutuksia rahoituksen myöntämiseen.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Esitetty laina täyttää kuntalain 129 §:ssä asetetut edellytykset. Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 148

25.05.2026
08.06.2026

muodossa tai toisessa myönnettyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kuntalain 129–131 §:ien tarkoituksena on kansallisella tasolla säätää menettelytavoista, joilla voidaan varmistaa, että päätös tai toimenpide on markkinaehtoinen ja että siihen ei sisälly valtion tukea. Tämä ei vapauta kuntaa siitä, että sen on kansallisissa säännöksissä tarkoitettuja päätöksiä tai toimenpiteitä tehdessään otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Valtiontukisäännökset on otettava huomioon kaikissa pykälän tarkoittamissa tilanteissa. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen SEUT artikkelit 107 ja 108 liittyvät julkisen sektorin myöntämiin antolainoihin, arvioiden niitä EU:n valtiontukisääntöihin. Jotta kunnan tai kaupungin myöntämä antolaina ei olisi SEUT 107 artiklan mukainen kielletty valtiontuki, sen on oltava markkinaehtoinen niin markkinakoron kuin vakuuksien osalta.

Myönnettävälle lainalle määritetään myöntämishetkellä kiinteä enimmäismäärä (9.900.000,00 euroa) ja rajattu voimassaoloaika (15 vuotta). Lainan vakuudeksi vaaditaan 1,2-kertainen määrä panttikirjoja, suhteessa myönnettävään lainaan ja vakuuksien käyvät arvot on arvioitu Kuopion Sotekiinteistöt Oy:lle tehtyjen siirtojen aikana ulkopuolisen arvioitsijan toimesta. Lainan lyhennysohjelma tehdään kertalyhennyksenä, jotta yhtiö pystyy toteuttamaan mahdollisia korjausinvestointeja ilman ulkopuolista rahoitusta. Finwisen tekemän talouden mallinnuksen vuoteen 2040 saakka sekä yhtiön toteutuneiden lukujen 1–3/2026 perusteella, yhtiö kykenee selviytymään myönnettävästä lainasta. Lainaehtoihin lisätään maininta, että velallinen voi maksaa luoton kokonaisuudessaan tai osan siitä ennenaikaisesti takaisin, luotonantajan kirjallisella suostumuksella.

Kuopion kaupungin rahoitusohjeen mukaisesti antolainojen tuottotavoite (korko) voidaan sitoa rahoitusmarkkinoilla keskimäärin vastaavanlaiselle instrumentille maksettavaan tuottotasoon, kaupungin ottolainoilleen maksamaan keskikorkoon tai laissa taikka sopimuksessa määrättyyn korkoon. Lähtökohtana koronlaskennassa on käytetty kaupungille aiheutuvaa korkokustannusta, joka on laskettu viiden vuoden kiinteän lainan mukaisesti. Laskennassa käytetty viiden vuoden kiinteä korko sisältäen pankin premion on 2,90 % ja kaupungin maksama marginaali 0,30 %, eli yhteenlaskettu kustannus kaupungille on 3,20 %.

Lainan osalta koroksi määrätään edellä mainittu kaupungille aiheutuva korkokustannus ja marginaali 1,30 %, jolloin myönnettävän lainan kokonaiskoroksi muodostuu 4,50 %.

Kaupunginhallitus § 148

25.05.2026

Kaupunginvaltuusto

08.06.2026

Toimivallan peruste

Hallintosäännön 74 § ”Rahatoimen hoitaminen Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen. Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen ja lainojen suojaamisen periaatteista. Valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista talousarvion hyväksymisen yhteydessä tai erikseen.”

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on toimeenpanoa koskeva asia tai jo aiemmin ennakoarvioitu asia (KH 21.10.2024, § 293).

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	27
Elinvoimajaosto	§ 26	13.05.2026		
Kaupunginhallitus	§ 151	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

8

Kukoistava Kuopio- ohjelma - strategian toimeenpano-ohjelma

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
7957/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kukoistava Kuopio -ohjelman.

Päätös

Liitteet 7957/2025 Kukoistava Kuopio -strategiaohjelma 25.5.2026
7957/2025 Vaikutusten arviointi/Kukoistava Kuopio -strategiaohjelma

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 151

Valmistelijat / lisätiedot:
Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soininen
puh. 044 718 2020
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Kukoistava Kuopio -ohjelman.

Kuopion kaupunki		Kokouskutsu	5/2026	28
Elinvoimajaosto	§ 26	13.05.2026		
Kaupunginhallitus	§ 151	25.05.2026		
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026		

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen muutoksella, että liitteenä olevasta Kukoistava Kuopio -ohjelmasta poistetaan sivu nro 30.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on liitteenä.

Päätöshistoria

Elinvoimajaosto 13.05.2026 § 26

Valmistelijat / lisätiedot:

strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soininen, puh. 044 718 2020
 etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soininen

Elinvoimajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle Kukoistava Kuopio -ohjelman hyväksymistä.

Päätös

Elinvoimajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle liitteenä olevan, 12.5.2026 päivätyn päivitetyn liitteen mukaisen Kukoistava Kuopio-toimeenpano-ohjelman hyväksymistä.

Selostus

Kukoistava Kuopio – ohjelma on Kuopio 2035 -strategian toteuttamisohjelma. Sen tavoitetilana on Kuopio, joka kasvaa kestäväällä tavalla, vahvistaa elinvoimaansa ja taloudellista kantokykyään sekä turvaa hyvän elämän asukkailleen muuttuvassa ja epävarmassa toimintaympäristössä. Ohjelman strateginen tarkoitus on suunnata kaupungin toimintaa ja

Elinvoimajaosto	§ 26	13.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 151	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		08.06.2026

taloutta kohti yhteisesti sovittuja pitkän aikavälin tavoitteita, tukea poliittista päätöksentekoa valinnoissa ja priorisoinnissa, erityisesti resurssien kohdentamisessa, luoda yhteinen viitekehys johtamiselle, jonka kautta strategia näkyy läpi koko organisaation. Ohjelma kokoaa valtuustokauden keskeiset strategiset painopisteet yhdeksi kokonaisuudeksi ja varmistaa, että päätökset perustuvat strategisiin tavoitteisiin.

Aiemmasta poiketen ohjelma on tehty yhtenä kokoavana ohjelmana. Yksi toteutusohjelma lisää poikkihallinnollista yhteistyötä, strategiaohjaavuutta toimintaan ja talouteen sekä tähtää nopeampaan toimeenpanoon.

Ohjelma muodostaa myös strategian toimeenpanon seurannan ja raportoinnin rakenteen. Seuranta tehdään strategian kattotason vaikuttavuusmittareiden ja ohjelmatyössä määriteltyjen mittareiden kautta.

Ohjelmatyöhön on saanut osallistua laajasti. Lautakunnat ja jaostot keskustelivat ohjelmasta kokouksissaan, sidosryhmille, asukkaille, valtuustoryhmille ja vaikuttamistoimielimille avattiin mahdollisuus osallistua ohjelman sisältöön ja vuoropuheluun maaliskuun aikana. Valtuustoryhmät käsittelivät luonnosta 16.3.–16.4. ja kaupunginhallitus 27.4. Ohjelmaa käsiteltiin toimiala- ja vastuualuejohtajien sekä palvelupäälliköiden kanssa 23.4.2026 Johdon strategia- ja talousseminaarissa. Osallistumiskierroksella esiinnousseet huomiot on käsitelty vastuukirjoittajien toimesta ja ne on dokumentoitu sekä valinnat perusteltu.

Kevään 2026 aikana tehty toteutusohjelma on siirtymässä päätöksentekoon. Lautakunnan ja jaostot keskustelevat ohjelmasta. Ohjelma esitellään 11.5. valtuustoseminaarissa valtuutetuille ja mahdollistetaan vuoropuhelu valtuutettujen kanssa. Elinvoimajaosto valmistelee ohjelman kaupunginhallituksen kautta 8.6.2026 valtuuston käsittelyyn.

Ohjelmatyössä on määritelty myös muut strategiaa täydentävät osa-aluekohtaiset ohjelmat ja suunnitelmat. Näitä ovat mm. Kuopion työllisyysohjelma, kansainvälisyysuunnitelma, kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, vaikuttamissuunnitelma.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö § 28, 27 §, 30 §

**9
Kaupunginvaltuuston kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**

Kaupunginvaltuusto 08.06.2026
1257/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteet tiedoksi ja lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Vaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on hallinnon sisäistä käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).